

**Lý Lạc Long**

## **Tình Yêu và Hạnh Phúc**



### **Tình yêu là gì?**

Theo tự điển thì tình yêu được định nghĩa là tình cảm, sự yêu thương, luyện ái ... của người và người như tình cảm của đôi lứa, của bạn bè, của gia đình ... hay nói một cách tổng quát là tình cảm của người dành cho "vạn vật" chung quanh cuộc sống. Trong cuộc sống, thì ai chắc cũng đã nghe qua những câu quen thuộc này như : "Tôi yêu em (anh)"; "Tôi thương bạn "; " Tôi yêu thương cha mẹ "; "Tôi yêu tổ quốc quê hương" ... v.v. Hôm nay xin "bàn phiếm" với các bạn chút về tình yêu lứa đôi và theo nhà thơ Xuân Diệu thì : "Làm sao định nghĩa được tình yêu". Tình yêu đôi lứa là một chủ đề mà văn thi sĩ đã tốn không biết bao nhiêu là bút mực đề cập đến, tự ngàn xưa và vẫn sẽ còn tiếp tục cho đến ngàn sau. Tình yêu đôi lứa sẽ luôn luôn là một chủ đề hấp dẫn và thích thú với hầu hết mọi người, ở mọi lứa tuổi .

### **Tình yêu có tuổi không?**

Người ta thường nói tuổi trẻ là tuổi của hy vọng và tuổi của yêu đương. Còn trẻ, có nhiều thời gian và đầy đủ tâm lực nên có nhiều hy vọng để thực hiện được những hoài bão ôm ấp trong lòng như mơ ước . Còn trẻ, có nhiều hy vọng để tìm được người bạn đời lý tưởng, để yêu và được yêu. Thi sĩ Bryon ví tình yêu của tuổi trẻ như một vườn hoa có nhiều bông hoa đang bùng nở và khoe sắc thắm trong mùa xuân và theo Thomas Moore thì chẳng có gì ngọt ngào bằng nửa sự ngọt ngào của giấc mơ tình yêu trong thời trẻ tuổi.

Đúng như vậy, tuổi trẻ là tuổi của yêu đương, của hồn nhiên và mộng mơ nên tình yêu trong thời trẻ tuổi là tình yêu lý tưởng, thánh thiện và trong sạch, chưa bị phần bụi đường đời làm vẩn đục. Yêu chỉ vì yêu, trong chúng ta, nếu ai đã đi qua đoạn đường tuổi trẻ và nhìn lại thì quả thật "chẳng có gì ngọt ngào bằng nửa sự ngọt ngào của những giấc mơ tình yêu trong thời trẻ tuổi". Dù có trải qua bao nhiêu thăng trầm, bể dâu đời của cuộc sống, chúng ta cũng vẫn hoài nhớ những "giấc mơ tình yêu" của thời tuổi trẻ. Đặc biệt là "mối tình đầu tiên", dù có trọn vẹn hay dở dang, cũng sẽ vĩnh viễn tồn tại trong ngăn tủ ký ức. Vì vậy, các bạn còn trẻ hãy "yêu", yêu mình, yêu người, yêu đời như các bạn có thể yêu, thưởng thức sự ngọt ngào của tình yêu tuổi trẻ, và sẽ không phải hối hận, tiếc nuối và thắc mắc về sau. Phải tự hỏi mình những câu hỏi: Phải chi?... Nếu lúc đó?... v.v.

Những điều ở trên chỉ nhấn mạnh tuổi trẻ là giai đoạn lý tưởng nhất cho tình yêu, nhưng tình yêu thì như N. Karamzine đã nói: "Tình yêu không có tuổi tác, lúc nào trái tim còn đập người ta còn yêu". Câu nói này của N. Karamzine được phản ánh và chứng minh rất rõ ràng trong văn thơ của thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng. Nhà thơ Huy Cận cũng có nhận xét giống như N.K về tình yêu và tuổi tác và đi xa hơn một chút thêm vào nhận xét về thơ tình và tuổi tác: "Tình yêu không có tuổi và thơ tình hay càng không tính tuổi được bao giờ". Thực tế thì đúng như N. karamzine và Huy Cận đã nhận xét. Tình yêu không có tuổi tác và có lẽ giới hạn duy nhất là đời sống trần thế của một người và một trong những kết quả của tình yêu là thi ca. Cho thi ca thì có thể nói không có tuổi và bất tử và nói về tình yêu mà bỏ qua thi ca thì là một thiếu sót.

### **Tình yêu và thi ca**

Có thể nói tình yêu là một động lực chính và duy nhất trong thi ca và thi ca là kết quả của tình yêu (lừa dối, bạn bè, quê hương ... cho "vạn vật" nói chung). Những áng văn, những bài hát, những bài thơ tình hay là những hoa tình và trái yêu bất tử, vượt thời gian và không có tuổi tác. Tình yêu đã là động lực giúp cho các văn thi nhân sáng tác được những tuyệt tác và

ngược lại thì như nhà thơ Từ Huy đã nhận xét : " Thơ ca tình yêu đã làm con người dịu lại giữa cuộc đời, bởi chỉ có tình yêu, con người mới quay về với nhân bản, quay về với bản sắc hồn nhiên khi tạo hóa tạo ra con người". Nhà văn Ý Leopardy thì cho rằng " thơ trữ tình có thể coi như tổng hợp, như tuyệt đỉnh của thơ, và thơ là tuyệt đỉnh của tiếng nói loài người." Đánh rằng chỉ một số rất ít trong chúng ta có khả năng viết văn, làm thơ, phổ nhạc, có khả năng dùng chữ để diễn đạt, chuyển chở tâm ý, cảm xúc của chính mình. Nhưng qua những nghệ nhân này chúng ta sẽ tìm được chính mình . Họ đã nói hộ ta những cảm xúc, những suy nghĩ, những buồn vui, khát khao, mơ ước .. của chính bản thân ta. Tôi tạm trích một số câu thơ về tình yêu của một số thi sĩ và tin rằng bạn sẽ tìm thấy chính mình qua một hay nhiều tác giả dưới đây :

Vàng trắng ai xẻ làm đôi

Nửa in gối chiếc, nửa soi dặm trường (Nguyễn Du)

Trái tim là một con tàu suốt

Chẳng có sân ga trạm cuối cùng (Kiên Giang Hà Huy Hà)

Gió mưa là bệnh của trời

Tương tư là bệnh của tôi yêu nàng (Nguyễn Bính)

Hiu hắt lòng ta như thiếu nắng

Như những ngày những tháng không em (Chế Lan Viên)

Cái thuở ban đầu lưu luyến ấy

Nghìn năm hồ dễ có ai quên (Thế Lữ)

Anh sẽ trăm luân ngàn kiếp nhớ

Cho dầu ngày mai em lãng quên (Vũ Hoàng Chương)

Tình chỉ đẹp khi còn dang dở

Đời mất vui khi đã vẹn câu thề (Hồ Dzếnh)

Em là sóng nhưng xin đừng như sóng

Đã xô vào, xin chớ ngược ra khơi (Đỗ Trung Quân)

Đưa em về tôi chọn đường xa nhất

Đón em sang tôi lựa ngõ thật gần (Trần Lữ Vũ)

Người tôi yêu đã đi xa

Người yêu tôi lại ở nhà. Buồn không? (Phan thị Thanh Nhàn)

### **Tình Yêu là đau khổ hay hạnh phúc?**

Người ta thường nói "yêu là đau khổ" và có đúng như vậy không? Nếu xuyên qua thi ca thì hình như là vậy vì hầu hết những tình thơ tuyệt tác đều được sáng tác trong lúc tác giả đang ở đỉnh tuyệt cùng của đau khổ vì nhớ nhung, trái ngang, dang dở ... trong tình yêu. Có lẽ đau khổ là cảm xúc cần thiết cho thơ tình tương tự như gạch ngói là vật liệu cần thiết để xây một ngôi nhà đẹp. Và có phải khi được toại nguyện, có hạnh phúc thì thi nhân không sáng tác được thơ tình hay, xuất sắc, gây nhiều xúc động cho độc giả? Nếu nhìn qua thi ca dường như cũng đúng như vậy. Nhưng trong thực tế thì tình yêu có thể đem tới hạnh phúc tuyệt vời và cũng có thể đem tới đau khổ tột cùng. Tình yêu là một tặng phẩm cần thiết mà tạo hóa đã ban cho nhân loại, vì không có tình yêu thì nhân loại sẽ không còn tồn tại nữa trên trái đất. Dù tình yêu dẫn đến đau khổ như nhà thơ Lamartine của Pháp đã nhận xét:

Tình trường là cánh đồng hoa

Đố ai qua đó không sa lệ sầu (Nguyễn Tiến Lãng dịch)

Hay hạnh phúc như Xuân Diệu đã diễn tả :

Từ lúc yêu nhau , hoa nở mãi

Trong vườn thơm ngát của lòng tôi .

Thì hầu hết mọi người cũng đã, đang và sẽ phải yêu. Tình yêu là nhu liệu cần thiết cho đời sống của con người, cho sự tồn tại của loài người trên quả địa cầu cũng như chất đốt là nhu liệu cần thiết giữ cho ngọn lửa cháy. Hơn nữa, theo thiện ý của tôi thì đau khổ hay hạnh phúc trong tình yêu cũng tùy vào quan niệm, ước muốn và cảm nhận của một người . Nếu quan niệm tình yêu là cho và nhận chứ không đòi hỏi, những mất mát hay không có được không phải là đau khổ, và hạnh phúc là những gì bạn đang có trong tay... thì một người sẽ tìm thấy hạnh phúc trong tình yêu dù rơi trong bất cứ hoàn cảnh, trạng thái nào trên con đường tình yêu.

- Yêu người và được yêu thì là quá hoàn hảo hảo không có gì để nói nữa .
- Yêu người một chiều, ừ thì hơi thất vọng chút, nhưng ít ra mình cũng đã tìm được đối tượng để trao gửi tình yêu .
- Vỡ tan, ừ thì buồn, đau, và khổ thiệt, như ít ra mình cũng đã có một thời yêu người và được yêu.
- Người không yêu ai, ... có lẽ là người cô đơn, khổ sở, đáng thương và đau khổ nhất.

Tôi thích hai câu thơ về tình yêu của Lê Thị Giáng Vân :

Ai bảo yêu nhau là đau khổ

Xin một đời đau khổ để yêu nhau

Và xa hơn nữa, nếu chúng ta có thể "hiểu" được hạnh phúc như nhà thơ Lý Bạch của Trung Hoa đã nói : " Bạn hỏi tôi đâu là hạnh phúc tuyệt vời trên thế gian này? Đây là lúc bạn nghe cô bé gái vừa đi vừa hát sau khi hỏi thăm nhờ bạn chỉ đường", thì khi tình yêu không như ước muốn và mộng mơ của mình, chúng ta có thể sẽ thất vọng, nhưng sẽ không bao giờ đau khổ nữa.

Hạnh phúc tuyệt vời với một tâm hồn cao đẹp như Lý Bạch là như vậy, thật giản dị và chỉ có thể thôi. Và hạnh phúc tuyệt vời này chắc cũng có thể đến với bạn và tôi được, phải không? Hy vọng là như vậy !

**Lý Lạc Long (TTL,TCT,MAI 20/4/05)**